

Închisorile din Moldova - focare de infecții, ce pun în pericol sănătatea și viața deținuților

Camere suprapopulate, blocuri sanitare pline cu igrasie și murdărie, WC-uri neadaptate pentru persoanele cu dizabilități - în astfel de condiții își ispășesc pedeapsa deținuții sectorului opt al Penitenciarului nr.6 din Soroca. În această zonă a închisorii sunt repartizate persoanele cu vârstă înaintată și cele cu dizabilități. În timp ce conducerea penitenciarului afirmă că anual în instituție se efectuează reparații cosmetice, specialiștii în domeniul drepturilor omului constată realități mult mai grave - focare de infecții ce pun în pericol sănătatea și chiar viața deținuților.

Dormitorul deținuților din sectorul 8 al Penitenciarului nr.6 din Soroca. Sursa: ombudsman.md

Blocul sanitar din sectorul 8 al Penitenciarului nr.6 din Soroca. Sursa: ombudsman.md

Din Codul de executare al Republicii Moldova (articolul 245):

- (1) Condamnatului i se asigură posibilitatea de a-și satisface nevoile fiziologice în condiții curate și decente și după necesitate.
- (2) Condamnatului i se asigură posibilitatea de a face baie sau duș, la temperaturi admisibile, atât de des cât necesită igiena generală, însă nu mai rar de o dată pe săptămână

În luna mai curent, angajați ai Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM) au vizitat Penitenciarul nr.6 din Soroca pentru a verifica condițiile de trai ale deținuților de acolo. După ce au mers pe la mai multe încăperi ale penitenciarului, aceștia au constatat că cea mai gravă situație se atestă în sectorul nr.8, acolo unde erau deținute aproximativ 30 de persoane în vârstă sau cu dizabilități. Ei au concluzionat că deținuții locuiesc în condiții mizere, ce nu corespund normelor naționale și internaționale. „În încăperile de mare capacitate unde erau deținute mai mult de 30 de persoane aerul este închis, se simțea un miros urât și nu erau asigurate sufici-

ente noptiere pentru fiecare deținut. Ventilarea se face prin intermediul ferestrei, iar încăperea era supraaglomerată. Din cauza suprapopulării este necesar de efectuat reparația încăperii de locuit”, se menționează în raportul întocmit de CpDOM, cu această ocazie.

Din imaginile publicate

în raport, se poate observa că veceurile și lavoarele sunt într-o stare deplorabilă. „S-a atestat adaptarea condițiilor pentru persoane cu dizabilități locomotorii, fiind instalate bare de sprijin. Totuși în veceu, format din mai multe secțiuni, s-au atestat condiții insalubre, igrasie și lipsa unor condiții

Denumirea instituțiilor	Numărul maxim de condamnați admiși pentru deținere în penitenciare	Se află la evidență		+/- pers.	+/- %
		la 01.01.2015	la 01.01.2014		
Penitenciarul nr. 1 - TARACLIA (tip închis)	400	432	357	+75	+21%
Penitenciarul nr. 6 - SOROCA (tip închis)	800	807	744	+63	+8,4%
Penitenciarul nr. 7 - RUSCA (pentru femei)	310	299	284	+15	+5,2%
Penitenciarul nr. 15 - CRICOVA (tip închis)	600	599	558	+41	+7,3%
Penitenciarul nr.11 - BĂLȚI (izolator de urmărire penală)	520	532	514	+18	+3,5%
Penitenciarul nr. 13 - CHIȘINĂU (izolator de urmărire penală)	1000	1203	1082	+121	+11,1%

Situația privind numărul de deținuți în unele penitenciare din țară. Sursa: www.promolex.md

ce ar asigura intimitatea deținuților. În acest mod deținuții nu au posibilitatea de a-și satisface necesitățile fiziologice în condiții decente și de intimidare. O altă carență ține de condițiile insalubre din încăperea unde este amenajat lavoarul sectorului”, se mai specifică în raportul CpDOM.

Conducerea închisorii a aflat de la noi despre situația din sectorul opt al penitenciarului

La prima discuție cu noi, Andrei Gabura, șeful interimar al Penitenciarului din Soroca a spus că nu cunoaște despre situația din acest sector al instituției, unde sunt deținute persoanele cu dizabilități, deoarece în momentul efectuării vizitei de către experții CpDOM, penitenciarul era condus de o altă persoană. El a menționat, însă, că se va documen-

ta și ne va oferi explicații referitor la acest subiect. La a doua discuție, Andrei Gabura ne-a informat că anual în instituție se efectuează reparații cosmetice, iar lucrările pentru acest an încă nu s-au încheiat, „Să luăm în considerare situația financiară, vă dați bine seama că nu s-a reușit finalizarea lucrărilor, dar în curând acestea vor fi încheiate”, a precizat șeful interimar al penitenciarului.

Situații similare se atestă în majoritatea penitenciarelor din țară

Gheorghe Bosii, consultant principal în Serviciul Investigații și Monitorizare din cadrul CpDOM a remarcat că situația de la Soroca nu l-a surprins, deoarece în condiții similare se află majoritatea deținuților din țară. Acest lucru este menționat și în Raportul „Drepturile Omului în

Moldova” (retrospectiva anului 2014) elaborat de Asociația Promo-LEX. În document sunt specificate următoarele momente relevante: „Se atestă condiții sanitaro-igienice precare și în penitenciarul nr. 15 din or. Cricova, unde celulele au câte un bloc sanitar, care constituie un focar de infecție. „Apa este asigurată printr-un robinet fără chiuveță, care este comasat cu veceul, care servește și pentru evacuarea apelor menajere. Anume din acest robinet, situat nemijlocit deasupra veceului, deținuții iau apă pentru băut, își fac toaleta și spală. Tot în acest loc își satisfac necesitățile fiziologice”.

Reprezentantul CpDOM a mai precizat că situația precară din penitenciar este cauzată și de suprapopularea instituțiilor de detenție. Despre această problemă se discută cu autoritățile de mai multă vreme, iar situația, deocamdată, nu s-a ameliorat semnificativ.

DIN CAUZA NEÎNȚELEGERILOR DINTRE FUNCȚIONARI, copiii cu deficiențe de auz sunt lipsiți de prânz

De la începutul anului de învățământ, elevii de la Școala de meserii pentru surzi și hipoacuzici din mun. Chișinău au fost lipsiți temporar de prânzurile obișnuite, oferite în alți ani, din cauza că instituția este în proces de reorganizare, iar reprezentanții Ministerului Educației (ME) și conducerea instituției se învinuiesc reciproc de situația precară a copiilor cu deficiențe.

În anii precedenți, după lecții, elevii de la această școală de meserii mergeau la o cantină și mâncau

gratuit. De la 1 septembrie, însă, aceștia nu mai primesc mâncare caldă la prânz, deoarece instituția nu dispune de mijloace financiare pentru a procura produse alimentare. Directoarea școlii susține că și conturile bancare ale instituției sunt blocate, iar din această cauză nu poate desfășura achiziții publice pentru a selecta agentul economic care să presteze astfel de servicii. În această situație, elevii sunt nevoiți să alerge oboseți după lecții prin oraș în căutarea hranei. „Ministerul Educației este responsabil, deoarece eu am aflat despre reorganizare școlii abia la sfârșitul verii. Copiii nu mă-

nâncă și în curând, Doamne ferește, s-ar putea să fim debransați și de la curentul electric din cauza datoriilor”, spune Maria Antoniu, directoarea Școlii de meserii pentru surzi și hipoacuzici din mun. Chișinău.

În replică, Silviu Gâncu, șeful Direcției învățământ secundar profesional și mediu de specialitate din cadrul ME susține că cea mai mare parte din vină o poartă Maria Antoniu, deoarece refuză să transmită documentele și să părăsească funcția pe care o deține. „La începutul anului școlar doamna directoare a ales să se interneze în spital și nu putem întreprinde nimic fără ea. De

Elevii anului II de la Școala de meserii pentru surzi și hipoacuzici din Chișinău în cadrul unui focus-grup în care au fost informați despre fenomenul discriminării. Sursa: Lilia Zaharia

situația creată ea poartă toată vina. Despre reorganizarea instituției ea știe din luna iulie, însă nu dorește să părăsească funcția de director, deoarece, se vede doar în această postură. Ne vom strădui să rezolvăm cât mai curând această problemă”, menționează Silviu Gâncu.

În prezent, Școala de meserii

pentru surzi și hipoacuzici este în proces de reorganizare. Aceasta va fi comasată cu Școala de meserii pentru nevăzători și slab văzători și va fi creată o singură instituție - Școala Profesională Nr.11, unde vor studia elevii din toată țara care au deficiențe de vedere și auz.